

ZAKON

O POPISU STANOVNIŠTVA, DOMAĆINSTAVA I STANOVA U 2021. GODINI

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se pravila za pripremu, organizaciju i sprovođenje Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini (u daljem tekstu: popis).

Period i način sprovođenja popisa

Član 2

Period sprovođenja popisa, kao i referenti momenat popisa utvrdiće Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Jedinice popisa

Član 3

Popisom će se obuhvatiti sljedeće jedinice:

1) lica:

- crnogorski državljani koji žive u Crnoj Gori, odnosno koji imaju prebivalište ili boravište u Crnoj Gori;
- stranci koji imaju stalni ili privremeni boravak u Crnoj Gori i stranci kojima je odobrena međunarodna ili privremena zaštita ili traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori;

2) domaćinstva;

3) stanovi i druge nastanjene prostorije.

Jedinice koje nijesu obuhvaćene popisom

Član 4

Popisom se neće obuhvatiti diplomatsko osoblje stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava u Crnoj Gori, predstavnici međunarodnih organizacija i tijela koji imaju diplomatski status, kao ni članovi njihovih porodica, koji sa njima borave u Crnoj Gori.

Metodologija popisa i postpopisnog istraživanja

Član 5

Popis i postpopisno istraživanje se sprovode prema međunarodno uporedivoj metodologiji, i drugim uputstvima Uprave za statistiku kojima se definiše priprema,

organizacija i sprovođenje popisa, kao i obrada i diseminacija podataka prikupljenih popisom.

Diseminacija statističkih podataka su sve aktivnosti proizvođača zvanične statistike, koje uključuju predstavljanje rezultata zvanične statistike, kao i način i oblik obezbjeđenja pristupa rezultatima zvanične statistike, sa podacima o izvorima i metodima prikupljanja podataka;

Principi kvaliteta

Član 6

U pripremi, organizaciji i sprovođenju popisa, kao i obradi i diseminaciji rezultata popisa primjenjuju se principi zvanične statistike Crne Gore saglasno zakonu kojim se uređuje zvanična statistika.

Za podatke koji su rezultat popisa u cilju ispunjenja obaveza međunarodnih ugovora i sporazuma, primjenjuju se sljedeći principi za procjenu kvaliteta:

- 1) relevantnost koja predstavlja stepen u kome statistički podaci zadovoljavaju trenutne i potencijalne potrebe korisnika;
- 2) preciznost koja predstavlja stepen obuhvata pojave koja se mjeri;
- 3) pravovremenost i tačnost predstavljaju vrijeme koje protekne između referentnog momenta i dostupnosti rezultata, odnosno poštovanje najavljenih rokova u objavljivanju rezultata popisa;
- 4) dostupnost i jasnoća koje predstavljaju uslove i načine pomoću kojih korisnici mogu da dobiju i pravilno koriste i tumače podatke;
- 5) uporedivost koja opisuje odstupanje u primjeni statističkih koncepata, mjernih alata i procedura, kada se statistički podaci upoređuju između geografskih područja, sektorskih domena ili tokom vremena;
- 6) koherentnost koja predstavlja adekvatnost podataka koji se mogu pouzdano povezivati na različite načine i za različite namjene.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 8

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **stranac** je državljanin druge države ili lice bez državljanstva;
- 2) **popisano stanovništvo** obuhvata lica iz člana 3 stav 1 tačka 1 ovog zakona;
- 3) **stanovništvo** obuhvataju lica sa uobičajenim mjestom boravka u Crnoj Gori;

- 4) **uobičajeno mjesto boravka** je mjesto gdje lice uobičajeno provodi dan, bez obzira na privremenu odsutnost iz razloga rekreacije, godišnjeg odmora, posjete prijateljima ili rođacima, poslovne odsutnosti, kao i odsutnosti usljed liječenja ili vjerskog hodočašća, kao i mjesto u kome lice boravi neprekidno, najmanje godinu dana prije referentnog momenta popisa ili je stiglo u uobičajeno mjesto boravka tokom 12 mjeseci prije referentnog momenta popisa sa namjerom da se tu zadrži najmanje godinu dana;
- 5) **domaćinstvo** je svaka porodična ili druga zajednica lica koja zajedno stanuju bez obzira da li se svi članovi stalno nalaze u mjestu gdje je nastanjeno domaćinstvo ili neki od njih borave duže vrijeme u drugom naselju, odnosno stranoj državi, zbog rada, školovanja ili iz drugih razloga. Domaćinstvom se smatra i svako lice koje u mjestu popisa živi samo (samačko domaćinstvo) i nema domaćinstvo u drugom mjestu ili u inostranstvu. Domaćinstvom se smatra i kolektivno domaćinstvo, odnosno domaćinstvo sastavljeno od lica koja žive u ustanovama za trajno zbrinjavanje djece i odraslih, u bolnicama za smještaj neizlječivih bolesnika, manastirima, samostanima i drugim vjerskim objektima;
- 6) **stan** je strukturno odvojena i nezavisna cjelina na određenoj lokaciji, koja je namijenjena stalnom stanovanju ljudi i koja je na referentni momenat popisa, u upotrebi za stanovanje ili prazan ili se koristi za sezonsku ili sekundarnu (privremenu ili povremenu) upotrebu.
- 7) **kolektivni stan** su prostorije namijenjene stanovanju većeg broja ljudi ili nekoliko domaćinstava, koje najmanje jedno lice koristi kao uobičajeno mjesto stanovanja u trenutku popisa;
- 8) **referentni momenat popisa** je datum i vrijeme na koji se odnose podaci o jedinicama popisa;
- 9) **administrativni izvori podataka** su evidencije, registri, baze i drugi skupovi podataka o pravnim i fizičkim licima koje uspostavljaju i održavaju državni organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave i druge organizacije i institucije;
- 10) **postpopisno istraživanje** je istraživanje koje se realizuje u cilju ocjenjivanja obuhvata i kvaliteta podataka prikupljenih popisom.

Podaci o licima

Član 9

O licima koja se obuhvataju ovim popisom prikupiće se sljedeći podaci: prezime i ime; pol; datum rođenja i jedinstveni matični broj lica; mjesto i država rođenja; mjesto stalnog stanovanja majke u vrijeme kada je lice rođeno; boravak u drugoj državi; datum (godina i mjesec) odlaska u drugu državu i naziv države; namjeravana dužina boravka u drugoj državi; mjesto iz kojeg se lice doselilo; godina i mjesec doseljenja; razlog

odsutnosti lica iz Crne Gore; država iz koje se lice doselilo; godina, mjesec i razlozi posljednjeg doseljenja, odnosno povratka u Crnu Goru; namjeravana dužina boravka u Crnoj Gori; zakonski bračni status; vanbračna zajednica; životno partnerstvo lica istog pola; broj živorođene djece; državljanstvo; nacionalna odnosno etnička pripadnost; vjeroispovjest; maternji jezik (crnogorski, srpski, bosanski, albanski, hrvatski ili neki drugi jezik); strani jezici kojima se lice služi; najviša završena škola - stečeno obrazovanje; poznavanje rada na računaru; poznavanje stranih jezika; status ekonomske aktivnosti; razlog neaktivnosti; zanimanje; djelatnost; profesionalni status lica; mjesto i država rada; funkcionalna sposobnost lica za obavljanje svakodnevne aktivnosti; mjesto uobičajenog boravka, prethodno mjesto uobičajenog mjesta boravka i datum (godina i mjesec) dolaska u sadašnje mjesto boravka.

Na osnovu prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana izvode se sljedeći podaci: ukupno stanovništvo, starost, kategorija naselja prema broju stanovnika i drugi podaci koje statistički obrađuje Uprava za statistiku, u skladu sa zakonom i međunarodnim dokumentima.

Podaci o domaćinstvima

Član 10

O domaćinstvima koja se obuhvataju ovim Popisom prikupiće se sljedeći podaci: opština; naselje; adresa stanovanja; prezime i ime svih članova domaćinstva i drugih lica koja stanuju u stanu u trenutku popisa; ime jednog roditelja za sve članove domaćinstva; ime bračnog ili vanbračnog partnera ili životnog partnera istog pola; odnos prema nosiocu domaćinstva; položaj člana u porodici (srodstvo); razlozi prisutnosti, odnosno odsutnosti lica; osnov korišćenja stana; da li se domaćinstvo bavi poljoprivrednom proizvodnjom (biljna proizvodnja i/ili stočarstvo); površina ukupno korišćenog poljoprivrednog zemljišta; površina oranica; površina trajnih zasada (voćnjaka i vinograda); površina pod plastenicima; broj stoke po vrstama; broj živine i broj košnica pčela.

Na osnovu prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana izvode se sljedeći podaci: status domaćinstva; porodični status; tip uže porodice; veličina uže porodice; vrsta domaćinstva; veličina domaćinstva i drugi podaci koje statistički obrađuje Uprava za statistiku, u skladu sa zakonom i međunarodnim dokumentima.

Podaci o stanovima i drugim nastanjenim prostorijama

Član 11

O stanovima i drugim nastanjenim prostorijama koje se obuhvataju ovim popisom prikupiće se sljedeći podaci: mjesto (naselje); adresa; tip stambenog prostora; vrsta kolektivnih stanova; korišćenje stana; površina stana za obavljanje djelatnosti; ukupna površina stana; broj soba u stanu, opremljenost stana sanitarnim prostorijama (toaleti i kupatila); opremljenost stana vodovodnim instalacijama; opremljenost stana

kanalizacionim instalacijama; opremljenost stana instalacijama za klimatizaciju; tip grijanja - centralno grijanje; energent koji se pretežno koristi za grijanje; svojina; sprat na kom se stan nalazi; godina, odnosno period izgradnje zgrade; vrsta zgrade; materijal spoljnih zidova zgrade, odnosno kuće; nastanjenost stana, broj lica u stanu, vrsta vlasništva.

Na osnovu prikupljenih podataka iz stava 1 ovog člana izvode se sljedeći podaci: standard gustine nastanjenosti, uslovi stanovanja i drugi podaci koje statistički obrađuje Uprava za statistiku, u skladu sa zakonom i međunarodnim dokumentima.

Organi za sprovođenje Popisa

Član 12

Popis priprema, organizuje i sprovodi Uprava za statistiku, u saradnji sa organima određenim ovim zakonom.

Određene poslove pripreme, organizacije i sprovođenja popisa na teritoriji opština, Glavnog grada Podgorica i Prijestonice Cetinje (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave) Uprava za statistiku obavlja preko jedinica lokalnih samouprava i popisnih komisija, u skladu sa ovim zakonom.

U pripremi, organizaciji i sprovođenju popisa, u okviru svoje nadležnosti, učestvuju i ministarstva i drugi organi uprave, kao i drugi organi, organizacije i institucije.

Poslovi Uprave za statistiku

Član 13

Uprava za statistiku vrši sljedeće poslove:

- 1) stara se o blagovremenom i potpunom sprovođenju ovog zakona;
- 2) utvrđuje međunarodno uporedivu metodologiju popisa, sa jedinstvenim definicijama jedinica i karakteristika i jedinstvenim klasifikacijama;
- 3) utvrđuje sadržaj i formu popisnica, ostalih popisnih obrazaca, ovlašćenja i drugog materijala za pripremu i sprovođenje popisa;
- 4) utvrđuje metodološka i organizaciona pravila i instrukcije za pripremu, organizaciju i sprovođenje popisa i kontroliše njihovu jedinstvenu primjenu;
- 5) obrazuje komisiju kao posebno upravljачko tijelo Uprave sa zadatkom da koordinira pripremom i sprovođenjem popisa, na čijem čelu je direktor Uprave, a članovi su lica odgovorna za pojedine popisne aktivnosti;
- 6) obrazuje druge komisije Uprave, za pripremu i realizaciju pojedinih popisnih aktivnosti: izradu normativnih akata, metodoloških pravila, organizacionih pravila, za kartografiju, komunikaciju, unos, obradu i diseminaciju podataka prikupljenih popisom i druge specifične popisne aktivnosti;
- 7) koordinira i sprovodi javnu kampanju popisa koja obezbjeđuje: potpuno, tačno i pravovremeno obavještavanje stanovništva o značaju i ciljevima popisa, načinu i

- vremenu njegovog sprovođenja, o pravima i obavezama lica obuhvaćenih popisom, načinu izvršavanja obaveza u popisu i zaštiti podataka;
- 8) utvrđuje kriterijume za izbor i raspored popisivača, instruktora, državnih instruktora i kontrolora popisa;
 - 9) sarađuje sa ministarstvima i drugim organima uprave, jedinicama lokalne samouprave i drugim organizacijama i institucijama i usklađuje zajedničke aktivnosti, utvrđuje obavezna pravila, daje instrukcije i traži izvještaje o sprovođenju popisnih aktivnosti;
 - 10) obrazuje popisne komisije u jedinicama lokalnih samouprava i definiše njihove obaveze u skladu sa organizacionim pravilima i instrukcijama Uprave;
 - 11) određuje državne instruktore popisa i kontrolore, koji vrše kontrolu prikupljenih podataka u skladu sa pravilima Uprave;
 - 12) predlaže po najmanje tri državna instruktora za članove u svakoj od popisnih komisija, za obavljanje kontrole rada popisivača i instruktora i pružanje pomoći u radu, u skladu sa organizacionim i metodološkim pravilima Uprave;
 - 13) organizuje štampanje, vrši raspodjelu i distribuciju popisnih obrazaca i ostalog materijala za pripremu i sprovođenje popisa na teritoriji lokalne samouprave;
 - 14) definiše sadržaj obuke za sve učesnike popisa i kontroliše stručno-metodološko osposobljavanje učesnika u popisu;
 - 15) obavlja metodološku i organizacionu obuku državnih instruktora, članova popisnih komisija i kontrolora;
 - 16) sastavlja predračun troškova za pripremu, organizaciju, sprovođenje, obradu i diseminaciju podataka prikupljenih popisom;
 - 17) utvrđuje kriterijume za raspodjelu finansijskih sredstava organima, komisijama i licima koji učestvuju u sprovođenju popisa i izrađuje finansijska uputstva o korišćenju i kontroli upotrebe sredstava namijenjenih za sprovođenje popisa;
 - 18) utvrđuje i primjenjuje jedinstvenu logičku kontrolu popisnog materijala;
 - 19) preuzima popisnu građu od državnih instruktora koji su članovi popisne komisije i obavlja kontrolu i pripremu popisnih obrazaca za unos i obradu;
 - 20) organizuje prevoz i dostavu kompletnog popisnog materijala, najkasnije pet dana od dana završetka faze prikupljanja podataka;
 - 21) obezbjeđuje prostorije za smještaj popisne građe po prijemu iz lokalnih samouprava, kao i uslove za njenu zaštitu, čuvanje, arhiviranje i uništavanje u skladu sa propisima kojima se uređuje postupanje sa arhivskom građom i registarskim materijalom;
 - 22) obavlja unos prikupljenih podataka;
 - 23) obrađuje podatke u skladu sa međunarodnim konceptom stanovništva i objavljuje prve i konačne rezultate popisa;
 - 24) priprema, organizuje i sprovodi postpopisno istraživanje;

- 25) predlaže dinamiku objavljivanja rezultata popisa propisanim Godišnjim planom zvanične statistike;
- 26) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u skladu sa ovim zakonom;
- 27) obavlja druge poslove popisa u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje zvanična statistika.

Poslovi jedinica lokalne samouprave

Član 14

Jedinica lokalne samopurave obavlja sledeće poslove:

- 1) obezbjeđuje prostorije, korišćenje opreme i drugih sredstava potrebnih za rad popisne komisije, u skladu sa pravilima Uprave za statistiku;
- 2) obezbjeđuje prostorije i druge neophodne uslove za održavanje obuka za instruktore i popisivače u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 3) obezbjeđuje adekvatne prostorije za prijem i čuvanje popisnog materijala uz ispunjenje propisanih sigurnosnih mjera u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 4) predsjedava popisnom komisijom na čijem čelu je gradonačelnik odnosno predsjednik lokalne samouprave;
- 5) predlaže dva člana za rad u popisnoj komisiji za obavljanje pravnih i finansijskih poslova;
- 6) pruža pomoć organima za sprovođenje popisa na svojoj teritoriji i obavlja druge poslove u skladu sa pravilima Uprave za statistiku.

Obrazovanje popisne komisije

Član 15

Popisna komisija se obrazuje za svaku jedinicu lokalne samouprave.

Članove popisne komisije imenuje direktor Uprave za statistiku, i to:

- 1) tri člana predstavnika jedinica lokalne samouprave, na predlog predsjednika opštine, odnosno gradonačelnika Glavnog grada Podgorica i Prijestonice Cetinje;
- 2) tri člana predstavnika Uprava za statistiku (državni instruktori);
- 3) jednog člana predstavnika Uprave za katastar i državnu imovinu, na predlog direktora te Uprave.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u zavisnosti od broja stanovnika, broja naseljenih mjesta, površine i razuđenosti teritorije, uz posebno obrazložen zahtjev jedinice lokalne samouprave, direktor Uprave za statistiku može imenovati dodatne članove popisne komisije.

Poslovi popisnih komisija

Član 16

Popisna komisija u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku je neposredni organizator popisa na teritoriji jedinica lokalne samouprave i vrši sledeće poslove:

- 1) blagovremeno preduzima potrebne mjere radi obezbeđivanja svih aktivnosti za pripremu, organizaciju, kvalitetno i pravovremeno sprovođenje popisa na teritoriji jedinica lokalne samouprave, u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 2) vrši izbor i raspored popisivača i instruktora u saradnji sa državnim instruktorima shodno kriterijumima Uprave za statistiku;
- 3) organizuje obuku popisivača i instruktora u skladu sa pravilima Uprave za statistiku;
- 4) zaključuje ugovore o djelu sa instruktorima i popisivačima;
- 5) obavlja prijem popisnog materijala za sprovođenje popisa (popisne obrasce, pravila, skice i opise granica popisnih krugova, obavještenja, reklamni materijal i dr.);
- 6) organizuje pakovanje i distribuciju popisnog materijala namijenjenog za instruktore i popisivače za svaki popisni krug u jedinici lokalne samouprave prema pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 7) prisustvuje sastancima koje organizuje Uprava za statistiku;
- 8) izdaje propisana ovlašćenja za rad popisivačima;
- 9) angažuje dodatno stručno osoblje za obavljanje pojedinih popisnih zadataka, na zahtjev Uprave za statistiku;
- 10) stara se o pravilnoj primjeni organizacionih pravila i drugih instrukcija Uprave za statistiku;
- 11) pruža pomoć popisivačima i instruktorima i rješava sporne situacije na terenu;
- 12) vrši obračun naknada za rad učesnicima popisa i stara se o pravilnom rasporedu i racionalnoj upotrebi finansijskih sredstava određenih za popis, izrađuje obračun utrošenih sredstava i dostavlja izvještaj u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku;
- 13) obavlja i druge poslove u vezi sa pripremom, organizacijom i sprovođenjem popisa u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku.

Državni instruktori, kao članovi popisne komisije, nakon kontrole potpunosti i kvaliteta, preuzimaju od instruktora popisnu građu.

Učešće drugih organa u popisu

Član 17

U pripremi, organizaciji i sprovođenju pojedinih poslova popisa, u skladu sa svojim nadležnostima, učestvuju:

- 1) Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava;
- 2) Ministarstvo vanjskih poslova;
- 3) Ministarstvo odbrane;
- 4) Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- 5) Uprava za katastar i državnu imovinu;
- 6) drugi organi, organizacije i institucije.

Popis lica na izdržavanju kazne zatvora

Član 18

Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom pravde, ljudskih i manjinskih prava, organizuje i sprovodi popisivanje lica, koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili u pritvoru u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija.

Obuku popisivača za popisivanje, popisni materijal i odgovarajuća pravila za popisivanje lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje Uprava za statistiku.

Popis lica u diplomatsko - konzularnim predstavništvima

Član 19

Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova, organizuje i sprovodi popisivanje predstavnika države Crne Gore na radu u diplomatsko - konzularnim predstavništvima Crne Gore, međunarodnim organizacijama, članova domaćinstava koja sa navedenim licima borave u inostranstvu, kao i popis stanova koje koriste strana diplomatska i konzularna predstavništva u Crnoj Gori, a koji nijesu u vlasništvu stranih država.

Popisni materijal i odgovarajuća pravila za popisivanje lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje Uprava za statistiku.

Popis lica u mirovnim misijama

Član 20

Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom odbrane, organizuje i sprovodi popisivanje pripadnika vojske i drugih lica upućenih u međunarodne snage, odnosno mirovne misije u inostranstvu.

Popisni materijal i odgovarajuća pravila za popisivanje lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje Uprava za statistiku.

Popis stranaca kojima je odborena međunarodna i privremena zaštita

Član 21

Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, organizuje i sprovodi popisivanje stranaca kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita i stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.

Obuku popisivača, popisni materijal i odgovarajuća pravila za popisivanje lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje Uprava za statistiku.

Ministarstvo unutrašnjih poslova omogućice Upravi za statistiku pristup neophodnim podacima koji se vode u Centralnom registru stanovništva, uključujući identifikatore.

Priprema statističko – tehničke dokumentacije

Član 22

Uprava za katastar i državnu imovinu, u saradnji sa Upravom za statistiku, dužna je da blagovremeno, a najkasnije do tri mjeseca prije početka realizacije popisa, pripremi statističko-tehničku dokumentaciju neophodnu za sprovođenje popisa, u skladu sa ovim zakonom i organizaciono-metodološkim pravilima koje utvrđuje Uprava za statistiku.

Uprava za katastar i državnu imovinu predlaže po jednog člana popisne komisije za obavljanje geodetskih poslova, u skladu sa pravilima Uprave.

Pristup administrativnim izvorima podataka

Član 23

Za potrebe pripreme, organizacije i sprovođenja popisa, kao i radi obrade i upoređivanja sa podacima prikupljenih popisom, Uprava za statistiku ima pravo pristupa svim administrativnim izvorima podataka.

Organi koji vode administrativne izvore podataka obavezni su da na zahtjev Uprave za statistiku omoguće preuzimanje podataka neophodnih za popis uključujući identifikatore, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zvanična statistika i sistem zvanične statistike.

Uprava za statistiku je dužna da preuzme sve mjere zaštite podataka preuzetih iz administrativnih izvora u skladu sa zakonom.

Obaveze lica koja učestvuju u popisu

Član 24

Popisivači, instruktori, državni instruktori, kontrolori i druga lica koja vrše poslove u vezi sa popisom dužna su da blagovremeno i na propisan način vrše aktivnosti popisa, u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave za statistiku.

Lica iz stava 1 ovog člana moraju za svoj rad imati pisano ovlašćenje i pri izvršenju svojih zadataka dužna su da to ovlašćenje pokažu prilikom ulaska u domaćinstvo.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da strogo vode računa o tačnosti upisa podataka koje su dali davaoci podataka, odnosno o tačnosti unosa i obrade podataka.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da čuvaju kao službenu tajnu sve podatke o popisanim licima do kojih dođu tokom obavljanja poslova koji su im povjereni, zbog čega potpisuju izjavu o statističkoj povjerljivosti u skladu sa zakonom.

Lica iz stava 1 ovog člana ne smiju zloupotrebljavati postupak popisivanja, na način što će u prisustvu lica obuhvaćenog popisom, snimati ili fotografisati tok intervjua ili popunjene popisne obrasce i snimak ili fotografiju javno objaviti putem interneta ili medija.

Način prikupljanja podataka

Član 25

Podatke o licima, domaćinstvima, stanovima i drugim nastanjenim prostorijama prikupljaju popisivači neposredno od lica ili člana domaćinstva kojem to lice pripada metodom intervjua, u stanu ili drugoj nastanjenoj prostoriji u kojoj lice živi ili na javnim površinama u slučaju beskućnika.

Prava i obaveze lica koja daju podatke

Član 26

Lice koje se obuhvata popisom dužno je da u njemu učestvuje, odnosno da odgovori na sva pitanja i da na svako pitanje da tačan i potpun odgovor u skladu sa metodologijom popisa.

Da bi se utvrdila tačnost podataka unesenih u skladu sa čl. 9 i 10 ovog zakona, popisivač može tražiti od lica koje se obuhvata popisom na uvid ličnu ispravu na osnovu koje je moguće utvrditi identitet lica i navedene podatke.

Popisivač mora unijeti u popisne obrasce podatke onako kako mu ih je dalo lice obuhvaćeno popisom.

Lice koje se obuhvata popisom ne smije zloupotrebljavati postupak popisivanja i prisustvo popisivača na način što će snimati ili fotografisati tok intervjua ili popunjene popisne obrasce i snimak ili fotografiju javno objaviti putem interneta ili medija.

Popisivanje odsutnih članova domaćinstva i djece

Član 27

Podatke o odsutnim članovima domaćinstva daje punoljetni član domaćinstva kome su podaci o odsutnim članovima najviše poznati.

Za djecu mlađu od 15 godina podatke daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj.

Ako popisivač u vrijeme popisa ne zatekne u domaćinstvu lice obuhvaćeno popisom, a podatke ne može prikupiti na način iz st. 1 i 2 ovog člana, ostaviće pisano obavještenje da je to lice dužno da se javi na kontakt telefon iz obavještenja radi dogovora oko ponovnog dolaska popisivača.

Za lica iz člana 3, tačke 1, alineje 1 ovog zakona, koja se za vrijeme popisa nalaze van Crne Gore, podatke će dati punoljetni član domaćinstva koji živi u Crnoj Gori.

Povjerljivost podataka prikupljenih popisom

Član 28

Podaci prikupljeni u popisu koji se direktno ili indirektno mogu dovesti u vezu sa licem na koje se odnose statistički su povjerljivi i predstavljaju službenu tajnu.

Na desiminaciju, korišćenje i zaštitu podataka iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje zvanična statistika.

Zaštita prikupljenih podataka u popisu

Član 29

Individualni podaci i popisnice prikupljeni popisom koriste se isključivo u statističke svrhe i iskazuju se u zbirnom (agregiranom) obliku što se vidno označava na popisnim obrascima.

Individualne podatke i popisnice, sa identifikatorom, Uprava za statistiku ne može ustupati drugim fizičkim i pravnim licima.

Podaci i popisnice prikupljeni u popisu ne mogu se upotrebljavati u svrhu utvrđivanja obaveza građana, niti se mogu koristiti kao dokaz za ostvarivanje prava građana.

Uprava za statistiku može koristiti podatke prikupljene popisom za uspostavljanje statističkih registara.

Uprava za statistiku je dužna da preduzme sve mjere administrativne, tehničke ili organizacione prirode za zaštitu podataka prikupljenih popisom, od neovlašćenog pristupa tim podacima, njihovog otkrivanja ili zloupotrebe.

Lica iz člana 30 ovog zakona dužna su da čuvaju kao službenu tajnu sve podatke prikupljene od popisanih lica, u skladu sa potpisanom Izjavom o povjerljivosti.

Objavljivanje rezultata popisa

Član 30

Preliminarne rezultate popisa, po naseljima, jedinicama lokalne samouprave i za teritoriju Crne Gore o broju stanovnika, domaćinstava i stanova Uprava za statistiku će objaviti u roku od 30 dana od dana završetka popisa.

Statistički podaci se smatraju preliminarnim (podložni su promjenama tokom statističke obrade podataka) sve dok su predmet redovnih revizija.

Konačne rezultate Uprava će objaviti prema Godišnjem planu zvanične statistike i Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

Sredstva za finansiranje popisa

Član 31

Sredstva za finansiranje popisa obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Dio sredstava iz stava 1 ovog člana Uprava za statistiku prenosi popisnim komisijama iz člana 15 ovog zakona.

Visinu i raspored sredstava iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog Uprave za statistiku.

Popisne komisije vode evidenciju o utrošku sredstava iz stava 2 ovog člana i dostavljaju izvještaj Upravi za statistiku.

Naknada za rad

Član 32

Licima koja učestvuju u pripremi, organizaciji, sprovođenju popisa i svim ostalim popisnim aktivnostima, pripada naknada za rad za obavljene poslove u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru.

Obavještavanje Vlade

Član 33

Uprava za statistiku obavještava Vladu Crne Gore, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, o utrošenim sredstvima obezbijedenih iz budžeta Crne Gore i o izvršenim poslovima popisa predviđenim u toj godini.

Kaznene odredbe za popisivače, instruktore i kontrolore

Član 34

Novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura kazniće se za prekršaj popisivači, instruktori, kontrolori i druga lica koja vrše poslove u vezi s popisom, ako:

- 1) blagovremeno i na propisan način ne obavljaju poslove popisa (član 24 stav 1);
- 2) ne vode računa o tačnosti upisa podataka koje su dali davaoci podataka, odnosno tačnosti unosa i obrade podataka (član 24 stav 3);
- 3) ne čuvaju kao službenu tajnu, sve podatke prikupljene od popisanih lica (član 24 stav 4).

Kaznene odredbe za fizičko lice

Član 35

Novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) ne da podatke koji se od njega traže popisom i ako na svako pitanje ne da tačan i potpun odgovor (član 26 stav 1);
- 2) ne da podatke o odsutnim članovima domaćinstva, a pri tom su mu isti najviše poznati (član 27 stav 1);
- 3) kao roditelj, usvojitelj ili staratelj ne da podatke o djeci mlađoj od 15 godina (član 27 stav 2);

- 4) ne postupi shodno ostavljenom pisanom obavještenju kako je to propisano članom 27 stav 3 ovog zakona.

Kaznene odredbe za lica koja učestvuju u popisu

Član 36

Novčanom kaznom od 100 do 500 eura, kazniće se za prekršaj fizičko lice, popisivači, instruktori, kontrolori i druga lica koja vrše poslove u vezi s popisom, ako:

- 1) u postupku popisivanja ne postupe u skladu sa članom 26 stav 4 ovog zakona;
- 2) u postupku popisivanja ne postupe u skladu sa članom 24 stav 5 ovog zakona.

Obaveze jedinica lokalne samouprave

Član 37

Radi obezbjeđivanja ažurne statističko-tehničke dokumentacije, neophodne za sprovođenje popisa, nadležni organi u periodu od stupanja na snagu ovog zakona do završetka popisa neće mijenjati nazive, granice i područja jedinica lokalne samouprave i naselja (uključujući imena ulica, trgova, bulevara).

Stupanje na snagu

Član 38

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Članom 25 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Službeni list CG“, br. 18/12 i 47/19) precizirano je da se sprovođenje aktivnosti popisa uređuje posebnim zakonom te da su aktivnosti sastavni dio programa i godišnjeg plana.

III. USAGLAŠENOST ZAKONA SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Uredba (EZ) br. 763/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća o popisu stanovništva i stanova u pogledu tehničkih specifikacija obilježja i njihovih raščlanjivanja od 9. jula 2008. (SL L 218, 13. 8.2008.).

Implementaciona uredba Komisije (EU) br. 2017/543 od 22. marta 2017. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe Komisije (EU) br. 2017/712 od 20. aprila 2017. o utvrđivanju referentne godine i usvajanju programa statističkih podataka i metapodataka za popis stanovništva i stanova predviđenih Uredbom (EZ) br. 763/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća.

Implementaciona uredba Komisije (EU) br. 2017/881 od 23. maja 2017. o provedbi Uredbe (EZ) br. 763/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća o popisu stanovništva i stanova u pogledu načina i strukture izvještavanja o kvaliteti i tehničkog formata za slanje podataka te izmjeni Uredbe (EU) br. 1151/2010.

(UN) Conference of European Statisticians Recommendations for the 2020 Censuses of Population and Housing.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 predloga zakona uređuje se predmet ovoga Zakona, odnosno priprema, organizacija i sprovođenje Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini u Crnoj Gori.

Članom 2 propisuje se period i način sprovođenja popisa, a tačan period sprovođenja popisa i referentni momenat utvrdiće Vlada Crne Gore.

Članom 3 utvrđuju se jedinice popisa i to: lica, domaćinstva, stanovi i druge nastanjene prostorije.

Članom 4 utvrđeno je koje jedinice nijesu obuhvaćene popisom, a to su: diplomatsko osoblje stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava u Crnoj Gori, predstavnici međunarodnih organizacija i tijela koji imaju diplomatski status, kao ni članovi njihovih porodica, koji sa njima borave u Crnoj Gori.

Članom 5 se utvrđuje metodologija popisa i postpopisnog istraživanja, pri čemu se popis i postpopisno istraživanje sprovode prema međunarodno uporedivoj metodologiji i drugim uputstvima Uprave za statistiku kojima se definiše priprema, organizacija i sprovođenje popisa, kao i obrada i diseminacija podataka prikupljenih popisom.

Članom 6 se definišu principi kvaliteta, za koje se primjenjuju principi zvanične statistike Crne Gore saglasno zakonu kojim se uređuje zvanična statistika, i obuhvataju sljedeće principe: relevantnost, preciznost, pravovremenost i tačnost, dostupnost i jasnoća, uporedivost i koherentnost.

Članom 7 se utvrđuje rodna ravnopravnost u skladu sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti.

Članom 8 utvrđeno je značenj pojedinih izraza radi lakšeg razumijevanja ovoga Zakona.

Članom 9 su taksativno navedeni podaci, koji će se prikupljati o licima koja su obuhvaćena ovim popisom.

Članom 10 su taksativno navedeni podaci, koji će se prikupljati o domaćinstvima, koja su obuhvaćena ovim popisom.

Članom 11 su taksativno navedeni podaci, koji će se prikupljati o stanovima i drugim nastanjenim prostorijama koji su obuhvaćeni ovim popisom.

Članom 12 propisani su Organi za sprovođenje popisa, kojim je propisano da Popis priprema, organizuje i sprovodi Uprava za statistiku, a određene poslove u okviru svoje nadležnosti obavljaju i ministarstva, organi državne uprave i drugi organi i institucije, kao i jedinice lokalne samouprave i popisne komisije, na teritoriji opština, Glavnog grada i Prijestonice, u skladu sa ovim zakonom.

Članom 13 se utvrđuje koje poslove obavlja Uprava u svrhu pripreme, organizacije i sprovođenja popisa.

Članom 14 se utvrđuje koje poslove u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave obavljaju jedinice lokalne samouprave u svrhu pripreme, organizacije i sprovođenja popisa.

Članom 15 se utvrđuje način osnivanja, broj i sastav popisnih komisija.

Članom 16 se utvrđuju poslovi koje u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave obavljaju popisne komisije u svrhu pripreme, organizacije i sprovođenja popisa.

Članom 17 se precizira da će u pripremi, organizaciji i sprovođenju pojedinih poslova popisa, u skladu sa svojim nadležnostima, osim Uprave učestvovati i Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava za katastar i državnu imovinu, a po potrebi i drugi organi, organizacije i institucije.

Članom 18 se utvrđuje da Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom pravde, ljudskih i manjinskih prava, organizuje i sprovodi popisivanje lica, koja se nalaze na izdražavanju kazne zatvora ili u pritvoru u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija.

Članom 19 se utvrđuje da Uprava za statistiku u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova, organizuje i sprovodi popisivanje predstavnika države Crne Gore na radu u diplomatsko - konzularnim predstavništvima Crne Gore, međunarodnim organizacijama, članova domaćinstava koja sa navedenim licima borave u inostranstvu, kao i popis stanova koje koriste strana diplomatsko - konzularna predstavništva na teritoriji Crne Gore, a koji nisu u vlasništvu stranih država.

Članom 20 se utvrđuje da Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom odbrane, organizuje i sprovodi popisivanje pripadnika vojske i drugih lica upućenih u međunarodne snage, odnosno mirovne misije u inostranstvu.

Članom 21 se utvrđuje da Uprava za statistiku, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, organizuje i sprovodi popisivanje stranaca kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita i stranaca koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori.

Članom 22 se utvrđuje da će Uprava za katastar i državnu imovinu u saradnji sa Upravom blagovremeno, a najkasnije do tri mjeseca prije početka realizacije popisa, pripremiti statističko - tehničku dokumentaciju neophodnu za sprovođenje popisa, u skladu sa ovim zakonom i organizaciono - metodološkim pravilima koja utvrđuje Uprava. Takođe je precizirano da Uprava za katastar i državnu imovinu predlaže po jednog člana popisne komisije za obavljanje geodetskih poslova, u skladu sa pravilima Uprave.

Članom 23 se utvrđuje da Uprava ima pravo pristupa svim administrativnim izvorima podataka, kao i da su organi koji vode administrativne izvore podataka obavezni da na zahtjev Uprave uz sve mjere zaštite podataka omoguće preuzimanje podataka neophodnih za popis uključujući i identifikatore, shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike.

Članom 24 ovim članom propisuju se da će lica koja učestvuju u popisu, popisne aktivnosti obavljati u skladu sa pravilima i instrukcijama Uprave, s tim da za svoj rad moraju imati pisano ovlašćenje i pri izvršenju svojih zadataka dužna su da to ovlašćenje pokažu prilikom ulaska u domaćinstvo. Sva lica navedena ovim članom dužna su sve

podatke o popisanim licima čuvaju kao službenu tajnu, u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, i da prije obavljanja aktivnosti potpišu Izjavu o statističkoj povjerljivosti.

Članom 25 predviđen je način prikupljanja podataka, na način da podatke o licima, domaćinstvima, stanovima i drugim nastanjenim prostorijama prikupljaju popisivači neposredno od lica ili člana domaćinstva kojem to lice pripada metodom intervjua, u stanu ili drugoj nastanjenoj prostoriji u kojoj lice živi ili na javnim površinama u slučaju beskućnika.

Članom 26 se utvrđuju prava i obveze lica koja daju podatke. Jedna od osnovnih obaveza lica koje daje podatke jeste obaveza davanja tačnih i potpunih odgovora u skladu sa metodologijom popisa. Da bi se utvrdila tačnost podataka popisivač može tražiti licu koje se obuhvata popisom, ličnu ispravu, a u popisne obrasce mora unijeti podatke onako kako mu ih je dalo lice obuhvaćeno popisom. Lice koje se obuhvata popisom ne smije zlouporebljavati postupak popisivanja i prisustvo popisivača na način što će snimati ili fotografisati tok intervjua ili popunjene popisne obrasce i snimak ili fotografiju javno objaviti putem interneta ili medija.

Članom 27 se utvrđuje da podatke o odsutnim članovima domaćinstva daje punoljetni član domaćinstva, a za djecu mlađu od 15 godina podatke daje jedan od roditelja, usvojitelj ili staratelj. Članom se takođe utvrđuje da u slučaju da popisivač u vrijeme popisivanja u domaćinstvu ne zatekne lice obuhvaćeno popisom, a podatke ne može prikupiti od punoljetnog člana kućanstva odnosno roditelja, usvojitelja ili staratelja, ostaviće pisano obavještenje da je to lice dužno da se javi na kontakt telefon iz obavještenja, radi dogovora oko ponovnog dolaska popisivača.

Članom 28 je utvrđeno da podaci prikupljeni popisom su statistički poverljivi i predstavljaju službenu tajnu. Takođe, na desiminaciju, korišćenje i zaštitu podataka primjenjuju se zakonske odredbe zvanične statistike.

Članom 29 je utvrđeno da se individualni podaci i popisnice koriste isključivo u statističke svrhe i da se iskazuju u zbirnom (agregiranom) obliku, da se ne mogu ustupati drugim fizičkim i pravnim licima niti upotrebljavati u svrhu utvrđivanja obaveza ili prava građana. Precizirano je da se podaci prikupljeni popisom mogu koristiti za uspostavljanje statističkih registara, te da je Uprava dužna da preduzme sve mjere administrativne, tehničke ili organizacione prirode za zaštitu podataka prikupljenih popisom, od neovlašćenog pristupa tim podacima, njihovog otkrivanja ili zloupotrebe.

Lica koja učestvuju u popisu u skladu sa ovim zakonom dužna su da čuvaju kao službenu tajnu sve podatke prikupljene od popisanih lica, shodno potpisanoj Izjavi o povjerljivosti.

Članom 30 se utvrđuje kada će javnosti biti dostupni odnosno objavljeni preliminarni i konačni rezultati popisa po naseljima, jedinicama lokalne samouprave i za teritoriju Crne Gore o broju stanovnika, domaćinstava i stanova, te da će dinamika objavljivanja biti definisana prema Godišnjem planu zvanične statistike i Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

Članom 31 predviđeno je da se sredstva za finansiranje popisa obezbjeđuju u budžetu Crne Gore i da se prenose Upravi, a Uprava ih prenosi popisnim komisijama, koje vode evidenciju o utrošenim sredstvima i dostavljaju Izvještaj Upravi. Visinu i raspored tih sredstava utvrđuje Vlada Crne Gore, na predlog Uprave.

Članom 32 utvrđuje se da licima koja učestvuju u pripremi, organizaciji, sprovođenju popisa i svim ostalim popisnim aktivnostima, pripada naknada za rad za obavljene poslove u skladu sa ovim Zakonom.

Članom 33 utvrđuje se da Uprava za statistiku obavještava Vladu Crne Gore, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, o utrošenim sredstvima obezbijeđenim iz budžeta crne Gore i o izvršenim poslovima popisa predviđenim u toj godini.

Članom 34, 35 i 36 je utvrđeno da se za povredu pojedinih odredbi ovog Zakona propisuju kaznene odredbe koje obuhvataju kaznene odredbe za popisivače, instruktore i kontrolore; kaznene odredbe za fizičko lice i kaznene odredbe za lica koja učestvuju u popisu.

Članom 37 definišu se obaveze jedinica lokalne samouprave gdje je precizirano da radi obezbjeđivanja ažurne statističko-tehničke dokumentacije, neophodne za sprovođenje popisa, nadležni organi u periodu od stupanja na snagu ovog zakona do završetka popisa neće mijenjati nazive, granice i područja jedinica lokalne samouprave i naselja.

Članom 38 se uređuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za potrebe sprovođenja ovog Zakona, Zakonom o budžetu za 2021. godinu, za aktivnost Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova odobreno 3,4 miliona eura .

U okviru objedinjenih javnih nabavki Uprave za statistiku, koje se sprovode preko Uprave za katastar i državnu imovinu, opredijeljeno je 0,2 miliona eura za aktivnost Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova.